

BÁCSKAI HIRLAP

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr.
Hetjéti szám 2 kr.

Nyitlár soronkint 20 krajczár.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatársak:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ
KONDOR OTTÓ

Társ szerkesztő:

Dr. BLAU GÉZA

Hirdetési díjak:

a 16 részre felosztott oldalon
egy hely — a 30 kr kincstári bé-
lyegilletéssel együtt — 1 frt.
1/4, 1/2 vagy egész évi hirdetések-
nél árkedvezmény.

Kéziratok nem adának vissza.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Gráf Nikáz tanfelügyelő úrhoz!

A nyilvánosság nevében meginterpelláljuk a tanfelügyelő urat, hogy van-e tudomása arról, hogy a Szabadka területéhez tartozó tanyák iskoláiban valóban botrányos állapotok uralkodnak.

Van-e tudomása arról, hogy ezekben a tanyai iskolákban a tanulók (!) reggel érnek az iskolába és ugyszólván estélig tartózkodnak abban és daczára annak ott friss levegőről gondoskodni nem is lehet — mert az iskolaszobák csak szűk, alacsony, nedves paraszt-épületekben vannak rozoga ablakkal és olyan berendezéssel, amely éppen nem áll a század műveltségétől igényelt magas fokon.

Példának csak egyet hozunk fel, de ha majd esetleg kevésnek bizonyul, majd szolgálunk többekkel is. Az alsó tavankuti iskola magában véve remek egy tanintézet és ha felszerelése volna akkor vetekednék bármely elsőrangú intézetel.

A tanterem körülbelül 6 méter hosszú s 3 méter széles, van benne 48 gyerek, 6 pad, 1 kocsmai asztal és 1 az az egy szék. Ezenkívül van benne 3 község lakóinak elegendő influenza-bacillus, 4 nedves fal és a levegő kiállhatatlanságát nem fűszerezi egyéb mint a szomszéd konyhából kitörő ebédnek szánt savanyú káposzta illata.

Mióta a 13 vértanu tanítót a tanyákra kinevezték és töltötték be velük a tanyai tanszéket, ebben az iskolában is kevés tanfelügyelői látogatás lehetett.

Ha Szkenderovics Márk nem látogatna el olykor az iskolába, hogy rendben van-e minden, akkor lehet, hogy a gyerekek a kéményen járnának már be, mert bizony ezek a tanyai gyerekek nem igen válogatósak se abban, hogy hogyan jönnek be az iskolába; sem abban, hogy hogyan mennek ki abból.

Iskolafelszerelésük nincs.

Mikor a Szkenderovics bácsi, mint az iskolaszék egyetlen képviselője bejön az osztályba, akkor legalább is a tanítónőnek fel kell kelnie, mert bármennyire is nem hisznek el a tanító-

nők, de egy székét mégis teljesen be tudnak tölteni.

Hogy számológép sincs, az még nem volna olyan nagy baj akkor, amikor a krumplitermés Tavankuton jó, mert akkor hoznak a gyerekek krumplit az iskolába és a tanítónő könnyen tudja azokkal a mennyiségtani igazságot demonstrálni, de nagyobb baj annál, hogy nagy inótbla sincs. Van ugyan egy táblának egy fragmentuma ott a falon — no de arra még csak egy étlap sem volna leírható. A kiosztáskor ugyanis két iskolának egy táblát adtak és az iskolák aztán ezt a táblát elfelejték és aztán kiczipfizték, hogy kié legyen a nagyobb fele. Tavankutnak éppen nem volt szerencséje és a kisebbet hozta.

De honnan szereznék fogalmat az a tanyai gyerek például, hogy milyen egy oroszlan, vagy legyünk szerényebbek, egy közönséges mókus, ha soha hírét se hallotta se nem látta. Ha 6 krajczárért megvehetné a tanítónő annak a mókusnak színlenyomatu fotografiáját, akkor mégis láthatná az a gyerek hogy a mókus és a krokodilus között óriási különbség van. Tavankuton legföllebb a békát ismerheti meg, de ez még egy elemi tanulóknak is tulszerény természetrajzi tudomány.

Igaz, hogy ott már építenek egy iskolát illetőleg most még verik a falakat amely mindenestre meg lesz verve, de meglesznek verve azok is akik abban tanítani és esetleg tanulni fognak, mert hygiénikus szempontból egy cseppet se lesz különb mint az eddigi.

Ilyen döcögős szekéren halad a tanügy odakünn, pusztább a pusztánál, elhagyottabb az elhagyatottságnál.

Kegyeskedjék tanfelügyelő úr erre a székérte egyszer felülni és kérdezze meg Szkenderovics Márkótól, hogy meg van-e elégedve a tanügyi viszonyokkal?

Mi azt hisszük, hogy tanfelügyelő úr, aki maga is tanító volt nemcsak tudomásul veszi majd ezt a miserabilis állapotot, de gondoskodni is fog arról, hogy ezeken a bajokon haladéktalanul segítve legyen.

Tessék csak egy délelőttöt megszakítás nélkül abban az iskolában el-tölteni es azt fogja mondani: bizony annak az ujságnak igaza van!

Különfélék.

— **Személyi hir.** Schmausz Erdre városunk főispánja tegnap reggel két napi tartózkodásra Budapestre utazott.

— **A rendes tanári állás.** Dr. Platz Bonifác kir. tanfelügyelő tekintettel arra, miszerint az elmúlt évben a rendes tanári állások városunk gymnasiumában nem voltak és még ma sincsenek betöltve, felhívást intézett városunkhoz, hogy a még üresedésben levő két rendes tanári állás mielőbb betöltsék.

— **Eljegyzések.** Dr. Slezák Lajos ügyvéd, ujjvidék szab. kir. város törvényhatóságának bizottsági és a szabadkai ügyvédi kamarának tagja, f. hó 14-én eljegyezte Radányi Ernő, az ujjvidéki törvényszék felebbviteli tanácselnökének Ernestine leányát. — Dr. Czédly Károly eljegyezte Pollák Irén kisasszonyt Baján.

— **Tanfelügyelői iskolalátogatás.** Gráf Nikáz kir. tanfelügyelő e hó 11-én megtartott közigazgatási biz. ülés után városi elemi iskoláink közül többet meglátogatott és behatóan tudakozódott a tanítóknál az iskolák állapotáról, mindenütt a legjobb információt nyerve. Kivánatos lenne, hogy a tanfelügyelő ur ne csak minden városi, de a tanyai iskolákat is meglátogatná és meggyőződne arról is, hogy némely tanyai iskolában még okt. közepén sem kezdődött meg a beiratás, daczára annak, hogy ott iskolaterem és rendes tanító van.

— **A zugirászat ellen.** Amit már évtizeddel ezelőtt megfenni elmulasztottak Budapesten ahhoz is némileg hozzáfogtak, hogy a zugirászatot kiirtsák. Valóságos razzitát tartott a a budapesti rendőrség a zugirodáknak és nem éppen eredménytelenül. Nálunk sem volna utolsó dolog, ha a klienshajszást egy kissé szűkebb mederbe szorítanák, mert már régen alapos panaszok merültek fel egyesek ellen akik azt kultiválják. Éppen nemrégiben egy nagyobb büntnyben történt hivatkozás a védelem részéről ilyen kliensfogó kopókról, akik a faluhelyről bejött parasztokat odaterelelik abba az irodába ahová akarják és ahol bizonyára nem hagyják díjtalanul az ilyen kopószolgalatot. Törvényszékünk folyosóján az ilyen kopók elleni vadászat sem jár éppen eredménytelenséggel. Felhívjuk különösen az ügyvédi kar tagjait, hogy minden egyes ilyen esetről, amelyről meggyőződést szereztek, nekünk értesítést adni sziveskedjenek, s nem fogunk restelkedni a név megnevezése mellett a zugirászat és annak titkos pártolói ellen a

harczot fölvenni. A törvényszéki folyosót pedig idővel majd csak sikerül meghódítani a klienshajsza hiénáitól.

— **Honvéd kürtösök lóháton.** A honvédelmi miniszter a m. kir. honvéd gyalogezredéknél az ezredkürtösöket a szolgálat érdekében lovasítani fogja és eképen az ezredék létszáma egy őrmesterrel és egy tizedessel emelkedni fog. Az ezredkürtösökül kijelölendő embereket tegnapelőtt f. hó 15-ével a honvédhuszár ezredékhez vezényelték három hónapi időtartamra, hogy a lovaglásban és a lóháton való kürtölésben kiképezék őket.

— **Vallási türelem.** Bulkesz bácsmegyei községben e hónap 11-én temették el özv. Breslauer Rozália izraelita vallású nőt, aki a bulkeszi nép közt töltötte élete legjáva részét. Hetvenkilenc évig élt s mivel az izraelita szertartással nem temették el a mindenki által nagyrabecsült asszonyt, Kotler Ottó ág. ev. lelkész a gyászoló család kérelmére eltemette a halottat. A lelkész megható bucsuztató beszédet mondott.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Niderholczer Antal 39 éves bajmoki lakos hétfőn rokonai látogatására Szabadkára jött, s még aznap este forgópisztolyal szíven lötte magát. A golyó a szív közvetlen közelében hatolt testébe, de nemesebb szerveket nem sértett s orvosi vélemény szerint sebeiből rövid idő múlva felépül. Tettének okául azt mondta, hogy második nejének kegyetlen bánásmódja adta kezébe a gyilkos fegyvert.

— **Faragó Elek fegyelmi ügye.** Folyó hó 15-én hirdette ki a topolyai iskolaszék Faragó Elek fegyelmi ügyében a kalocsai érseki szentszéknek, mint elsőfoku fegyelmi hatóságnak határozatát. Faragó Elek ellen már évek hosszú során át számtalan panasz emeltetett, hogy nem felel meg tanítói kötelességének, hogy a tanulók nemcsak hogy nem tanulnak semmit, hanem vallástalan eszméivel a tanulókból a még bennök levő csekély erkölcsi érzést kiöli. Minélfogva a iskolaszék iskolai kötelességek hanyag teljesítése felelősségében irányában engedetlen, makacs magatartás, vallástalan eszmék hirdetése és terjesztése miatt fegyelmi feljelentés tett. Ebben az ügyben az Érseki szentszék meghozta a határozatot, melyet ftdó Balassy Endre kis-hegyesi esperes-plébános elnöklété alatt hirdetett ki az iskolaszék. A szentszék Faragó Elekot szigorú megdorgálásra ítélte és meghagyta az iskolaszéknek, hogy tetteit mindenben a legzigorubbán ellenőrizze és a legcsekélyebb rendtelenséget azonnal feljelentse. Faragó e határozatban megnyugodott.

— **Kérelem.** F. hó 17-én az az vasárnap d. u. 6 óra után a Palicsra menő villanyos kocsiról a 8-as számú kalauz véletlenségből elvesztette a következő színű és számú jegyeket. A betűs 3590—4000 számig narancsszínű 15 kros, D. betűs 3185—3500 számig lilaszínű 5 kros, kéretik a megtaláló sziveskedjék azt nevezett kalauznak illő jutalom mellett átadni.

— **Por és hamu.** A por sok mindenre használható, de bármire is használjuk azt, mindig kellemetlen sőt káros is. Ártalmas a ruhára ha azt belepí, kellemetlen ha abban térdig kell gázolni, de egészségtelen — s ez a fő — ha azt az ember magába szívni kénytelen. Ugy látszik városi hatóságunk beteg s ez okból óhajja, hogy e városban egészséges ember ne legyen. Allitásunk igaz voltát a legeklatásabbul bizonyítja az, hogy utcáinkat, tereinket és járdáinkat fényes nappal, minden öntözést mellőzve separteti a hatóság. Kukutyinban, a zabhegyezők ósrégi

városában is rendeletileg tiltva van az utakat nappal seperni, ugy hisszük tehát, hogy egy ilyen rendeletet Szabadkán, az ország harmadik városában ki lehet adni. Ha azonban ezt a hatóság megtenni vonakodnék, ugy adunk egy jó tanácsot. Egéssek el az összes seprüket, kergessék el az utcaseprőket, üljenek a f. intőzések körök összetett kezekkel a városháza erkélyére s várják be azt az időt, a míg a szelek istene szolgálai által kisperteti városunk utcáit, tereit és járdáit.

— **Eltűnt százas.** Jugrunt Katalin b. almási lakos f. hó 10-én tojásokat vásárolt az ottani piacon Müller András tojáskereskedőtől. Jugruntnének nem lévén aprópénze, egy százas bankót adott át Müllernek, hogy azt felváltsa. A jó Müller el is ment azon ürügy alatt, hogy százast vált, de Jugruntné hiába várta visszajött. Tét Müllernek is, a százasnak is, csak a hire jutott el hozzá. F. hó 15-én végre előkerült nem ugyan a százas de Müller András, aki Jugruntné nyomban feljelentett sikkasztás vétésége miatt.

— **Gyujtogatás.** Mandula András b. almási lakos Fleckenstein Ádám szolgáját hivatalából hanyagság miatt elcsapta. A hivatalnökküli ex szolga bosszút állt egykori gazdáján, felgyujtva annak 40 frt értékű buzakazlát. A gyujtogatót a csendőrség csakhamar elcsipte s átadta a járásbírósnak.

— **A ki mostoháját kirabolta.** Török Imre ludasi lakos panaszt tett a rendőrségnél, hogy mostohaleánya Kollár Julcsa, a ki kedvesével Takács Mihálylyal az ő házában lakott, f. hó 13-án feltörve ládját, abból fehérműt és 5 frt készpénzt eltulajdonított. A rendőrség megindította a vizsgálatot a hűtelen leány és kedvese ellen.

— **A falu gyáva legénye.** Egy jól megirt népszinmű hatásos végjelenetének beillő jelenet játszódott le f. hó 15-én Ó-Moraviczán Kovács Elek korcsmájában. Két legény vetélkedett a falu legszebb leányáért, így természetesen egyik fölösleges volt ezen a világon. Bár Sztankovits Gyuri is ezen a véleményen volt, azért vetélytársát Boros Miklost még sem hívta ki párbajra, hanem a fenti napon a korcsmából hazamenet hátulról orozva élesre fent kését annak hátába szurta. Boros összeesett a helyszínen, míg vetélytársa elmenekült. A körülbelül hét centiméter mély sebm volt halálos s Boros Miklós nemsokára ismét ép egészséges lesz. A gyáva Stankovitsot hosszú hajsza után a csendőrségnek sikerült elfogni és a járásbírósnak közébe szolgáltatni.

— **Mire vizs a nagy virtuskodás.** Németh Pál dautovai földmivest a hatóság maga elé idézte mezőrendőri kihágás végett és e célból Rácz József és Slezák István községi rendőröket azon utasítással küldte ki, hogy Németh Pált ki megjeleneni nem akart — elővezessék. A rendőrök csakhamar meg is találták a deliguentst s mindhárman elindultak a község háza felé. Utközben Németh szökni akart, s a kezében levő baltát fenyegetőleg emelte a rendőrökre s egy vigyázatlan pillanatban azzal Slezák fejének csapott. A rendőrök látva, hogy életük veszélyben forog, Rácz József szolgálati fegyverét három izben a vad dühvel hadonázó Némethre sütötte. A harmadik lövés talált s Németh szőfolánul összeesett. A golyó a hátába hatolt s valószínű, hogy virtuskodásáért életével lakol.

— **Családi csendélet.** Bajmokról írják lapunknak, hogy Beslity Pál ottani földmives tegnapelőtt összekulönbözött a feleségével. Más helyen ily esetben az a szokás, hogy

vagy a férj páholja el a feleségét, vagy a feleség hagyja helyben a férjét. (Pacséron pl. ezen utóbbi forma a szokottabb, Ó-Moroviczán ellenben az előbbi.) A bajmokiak rohamos léptekkel haladva a civilizáció útján reformálták a házasság patáliáinak intézményét. Beslity Pál az elévülhetetlen érdem, hogy ezen a téren új irányt tört és e részt előreláthatóképp Edison neve mellett fog az ő neve is ragyogni azokon a lapokon, amelyeket Clió a XIX század történelméről vés érczbe. Beslity Pál ur ugyanis sem magát meg nem verette sem a feleségét meg nem verte, hanem megverte Sztanek Máriát, aki a Polyancki András felesége ugyan, és tökéletesen ártatlan lélek a Beslity Pál és hitestársa között való zenebónában, arra azonban igen alkalmas médium volt, hogy Beslity Pál egy levesmerő kanállal olyképen összeverje az ábrázatát, hogy a tulajdon édes anyja se ösmerjen rá. A tekintetben hogy a házasság viharainak lezajlása körül a Beslity Pál reform munkája bevállik-e majd a bíróság fog határozni.

— **Véres verekedések.** Tegnap éjjel a harmadik kör lakosai éktelen lármára ébredtek. Három ittas suhancz kapott hajba s agyabugyálta el egymást. A rendőrség azonban idejekorán közbelépett s bekísérte a három illuminált ifjoncot a városházára, a hol mámorukat kialudták, a főkapitányság pedig kihágásért érzékenyen megbüntette őket.

— **Házitolvaj.** Vincze Dániel ludasi jó módú gazda magtárát ökorhajesárja Szabó Márton Baka Ferencz vagyonosabb földműves unszolására és annak segítségével több ízben megdézsmálta, ellopva onnan több ízben, összesen 14—20 mmázsa búzát, melyért Baka Ferencz Szabónak összesen 42 frtot fizetett jutalék fejében. A lopásra Vincze Dániel a napokban rájött s feljelentette a tetteseket a rendőrségnél, a mely a tettesek bismérő valómása után az iratokat és a két betörőt átadta a kir. ügyészségnek.

— **A kérelmezett adóhivatal.** Topolya, Csantavér, Szeghegy, Kis Hegyes és Feketehegy községek 12 tagú küldöttsége ma fog tisztelegni Dr. Lukács László pénzügyminis-ternél s egyébbb abbéli kérelmét fogja előterjeszteni, hogy a Topolyán létesítendő ker. adóhivatal ügyét vegye pártfogásában. A küldöttség szónokául Dr. Kern Lajos topolyai kir. közjegyző már előzőleg felkérte Kozma Lászlót a kerületi országgyűlési képviselőjé ki ezt készséggel el is fogadta. Községek régi vágya, hogy Topolyán kir. adóhivatal szervez-tessek, mert most minden legcsekélyebb ügyben B-Kulára kell menniök, ami eltekintve attól, hogy tetemes költségekkel jár de az esős és fagyos idő beálltával az odajutás még a legközelebbi községekbe is majdnem lehetetlen. Hisszük, hogy a miniszter nem fogja megtagadni kérelmüket s nemcsak, pusztá igéretet fog a küldöttség haza hozni.

— **Jóakaratu tudósító.** A «Pesti Hirlap» színház és zenerovatában a debreczeni szintársulatról szóló tudósításban az ifj. Fromont és id. Risler című szindarab előadására vonatkozólag el van mondva, hogy az egyes szereplők hogyan és mint játszottak és többek között az is el van mondva, hogy Fái Flórárt szép ruhái miatt dicsérték. Egyebet Fái Flóráról nem tudott mondani a jóakaratú tudósító. Az egész beküldött cikknek a tendenciája ez a maliciós megjegyzés lehetett, mert hiszen mindenki, aki ismeri Fái Flóra fenomenalis tehetségét tudja azt, hogy egy egész csapat szintársulat

együttvéve nem tesz ki többet, mint ez a fiatal művész, akiről elragadtatással írtak az összes lapok és aki a közönség szeme láttára rövid pár est alatt óriássá nőtt. Reméljük, hogy a kis nagy művésznőről szóló ezt a maliciós tudósítást, ha ugyan azt elolvasta, nem fogja komolyan venni és művészi utjában az ilyen bogáncsok nem fogják hátráltatni.

— **Lemondás.** Karczag Vilmos híres drámája megjelent — regény alakban. Mindenesetre érdekes ujtítás és elég merész kísérlet. Eddig csak azt szoktuk meg, hogy novellákból, regényekből készítettek színműveket. A Lemondás szellemes szerzője azonban megfordított sorrendben dolgozott, és a mint a hozzánk beküldött könyvhől látjuk, sok szerencsével. Dorsay Irén megható története bizonyára épügy fogja érdekelni az olvasókat, mint a hogy érdekli a színházak közönségét, Korolán gróf tragikus sorsa, Géza gróf bujdosása mellett megtaláljuk a könyvben a vidám, a derült jeleneteket is, Tekla és Pártos titkár szerelmi históriáját, a választási kedélyes apróságokat, a fenkölt lelkületű nagymamát, a gőgös bárót, a poetikus és találó vonásokkal megírt részletek egész sorozatát. A díszesen kiállított könyv, a melyet Neogrady Antal pompás tollrajza díszít, Szilágyi Béla budapesti könyvkiadónál (Károly-körút 26. sz.) jelent meg. Ára 1 ft 20 kr., diszkótésben 2 ft.

Interview.

Abból az ötletből, hogy Wlassits kulturminister az Akadémiához levelet intézett a magyar nyelv ápolása végett és az államzsebet nyitja ki, lapunk külön tudósítót küldött ki megtudni, hogy a minister ezen elhatározása felől mi a hangadó vélemény Szabadkán.

Interw.w.jéről az alábbi lapidáris sorokban számol be.

Ledovszky Mariska tudomra adta, hogy amíg a trikónak teljesen megfelelő magyar szót és a szöveget nem fundál ki a miniszter addig kétes becűnek tekinti az egész vállalkozást.

A város polgármestere ridegen fogadott s kijelentette, hogy többet érne, ha a minister a polgármesterek rendelkezési alapját szaporitaná.

A főkapitány azt mondta, hogy neki ropant bölcs véleménye van az egészről s korszakot alkotna ennek a közreadása, de magának tartja, mivel alapunkra apprehendál a minapi cikkk miatt.

Tiplka Antal gymnasiumi professzor azzal a kérdéssel válaszolt a kérdésemre: „Igaz-e hogy Wlassich zsidó?”

A járásbíró egyik díjnoka a megkérdés után így sohajtott fel: „Magyar nyelv? Ah, uram az mind semmi! A pácolt marha nyelv... az! az!”

Mamusich Mátyás plébános ezen szöveggel fogadott: „Já ne razumim magyarszki.” És kilökött.

Punktum.

SZÍNHÁZ.

„**Gyimesi vadvirág**” Hétfő október 18-án. Géczy István jeles népszínműve ez este került másodsor színre kis számú közönség előtt színházunkban, a czimszerepben Ledovszki Mariskával. Magdolna szerepét Ledovszki Mariska operette primadonnáknak Sugár Aranka Magdolnájánál gyengén játszotta. Ez a

szerepkör nem felel meg Ledovszky jeles tehetségének s ezt ő maga érzi legjobban. De érezte, látta és meggyőződött róla a közönség is s ez volt az oka, hogy bármint erőlködött is a mi operette primadonnánk, — tekintettel arra, hogy csak egy próbán ment keresztül — nem volt képes főtéljes sikert aratni. Vannak Ledovszkynak számos oly szerepei mint: Kékasszonyban, Böregében, Hoffmann mesében, Szegény Jonathánban, Bányamesterben, Orpheusban, Sultánban, Fanchon asszony leányában. Czigánybáróban, Szép Helenában, Koldus diákban stb. stb., melyekben kitűnően játszik. Ezekben a szerepekben léptesse fel az igazgató a szerzőt tetelt operette primadonnáját, de nem „egy próba után” olyan népszínműben, a melyet sohasem játszott s nem is volt alkalma a többi szereplőkkel összejátszani. Ezzel használ önmagának, társulata jó hírnevének és mindenesetre Ledovszky Mariskának s legvégül a közönségnek is. Ledovszky otthonosan érzi magát az operette világban, tehát maradjon ott s arasson inkább ebben a világban kisebb nagyobb sikereket, semhogy a népszínmű ismeretlen világában kudarcot valljon s eddigi jó hírnevét teljesen aláássa. Az előadás különben teljesen jól folyt le. A többi szereplők mindmegannyian a régiak voltak és játékuokról ujat nem irhatunk. Ellenben a rendező figyelmébe ajánljuk, hogy a színpadon ha előfát felállít és azt egy darab deszkába erősíti és fadarabokkal kispékeli, vonja el a közönség szeme elől ezt a kará csonyfa mintájú talapzatot azzal, hogy eléje egy padot vagy széket helyez s nem engedi látni azt a kezdetleges díszítést, a melyért természetesen sem a rendező, sem a direktor, hanem a mi városi tanácsunk gáraszkodása és ugyszólván egyetlen kulturális intézményünk iránt tanusítandó némbánomsága a felelős.

— **Színházi műsor.** Okt. 20. Helyettes vigjáték (ujdonság) okt. 21. Szultán operette Sugár Arankával és Torossy Katiczával. Okt. 22-én Gyermekrablónó népdráma. Október 23. Fatinceza Sugár Arankával és Ledovszky Mariskával. Okt. 24. Leszámoás színmű.

Törvénytörés.

— **Felelőztetési előadások.** A szabadkai kir. törvénytörés mint felelőztetési bíróságnál f. évi október hó 25-én nyilvános előadás útján a következő ügyek kerülnek elintézés alá. Előadó: *Emánuel Győző t. bír.* Sztanlics András c/a Sztipits Máté, Sztanlics András c/a Sztipits Máté, Wolf Simon c/a Almásy Ferencz, Birkás Kálmán c/a K. Pataki Margit, Jó Dezső c/a Torma István. Előadó: *Dr. Raskó István t. bír.* Bruck Jakab c/a Fischer Sámuel, Czernyus Zborella c/a Pukovich Antal, öz. Weisz Ignátné c/a öz. Mukits Jánosné, Faltum Jeromos c/a Zitzer Amália és tsa, Kriszháber testv. c/a Klein Károly. Előadó: *Dr. Magay Sándor törv. bír.* Mamusits István c/a Dr. Koller Imre, Boschán Péter c/a Schwartz Jakab, Dr. Frank Károly c/a Kereszturi András, Freund Adolfné c/a Bauer Márton és neje, Reisz Ignácz c/a Prága György, Jaramazovics Fábán c/a Hoffmann Lipót.

— **Végtárgyalások** a szabadkai kir. büntető tszék előtt: Október 18. Linder Bálint súlyos testi sértés, öz. Farkas Mátyásné okirat hamisításért, Horváth György súlyos testi sértés. Október 20. Ernesz János hiv. hat.

visszaélés, Bakurek Pál hatóság elleni erőszak, Pittlingmayer András hamis tanuzás, Csovák Vládó megvesztegetés, Ungár Dávid es. bukás. Október 22. Miatovics Száva lopás, ifj. Pál Antal hatóság elleni erőszak, Kovács Badi Antal lopás.

CSARNOK.

Egy kis ámitás — egy kis számítás, no meg egy városi tanács is kell hozzá!

DRAMOLETT

Személyek:

A villany mint olyan.
A petroleum lámpák.
A gázlángok.
A mill-milli gyertyák.
A szabadkai színház.

A színügyi bizottság.
A szabadkai városi tanács.
A színgazgató.
Lomniczy Béla drámai hő, buffo-komikus, mindenes.

I. FELVONÁS.

A villany.

Búúúúúúúú

Teljes erőnkől itt a színpadon Búgunk naponta héttől — tizig, S a kulizza pikáns titkait Ellessük minden apró izig!

Alig voltunk még felfüggesztve Jött egy hideg zord rendelet, Veszélyesek volnánk mint olyan, A tüztöltés verjen le bennünket.

De megvizsgálták pulzusunkat És szakértők mondták vala „A villany sem mint ilyen sem mint olyan” Veszélyes nem is volt soha!

(A villany mint ilyen, gunyos mosolyal szikrákat szór a főkapitány rendeletére.)

A petroleum lámpák.

Régi ósdiak vagyunk már Pihenni vágy mindannyiunk S a színpadon mindazonáltal Naponta mégis ott vagyunk,

Akárhogy is szídnak minket A sajtó is akárhogy int, A tettes tanács megvédelmez És ottan tündöklünk megint.

De jöjjön csak az első tűzvész Az lesz ami dicső napunk, A függöny fog majd megbűnhődni Ha foszlányaiha bekapunk! (A függöny után kapkodnak.)

A gázlángok.

Petroleum én előttem Meghajtom a fejemet, Konkurens vagy, ánde mégis Támogatom tervedet.

Egykor én is nagy voltam még — Sok mindenre jó valék, De ma már a század végén Hajam szürkült, fejem vén.

A villany mint olyannal Versenyeznem nem lehet, Hasznos vagyok sok helyen még De csak ott ahol lehet!

Fényes tehetség a villany Jó ég alatt született, Gázvilág és petroleum Mindakettő elmelet!

Koporsómban haldokolva Főöttem pap mond imát,

Borítsuk rá szép multunkra
A feledés fátyolát!
(zokogva elalszik).

A milli-milli gyertya.

(A gyertyagyár átványából szól.)
Oh ti háládatlan világitó elemek
Mit sirtok zokogtok folyton itt?
Hisz nektek hálálkodni kellene,
Hogy fényetek még világit.

Nézzetek szét a folyosón,
Hol ellankadtak szárnyaim,
Már szégyenlenek oda tenni
Hol égtek egykor vágyaim!

Ám vigyétek véghez tüzes bosszúkat
És véres nyelvvél ám pusztítsatok,
Még visszatértek valamikor hozzám!
Kik velem így elbántatok!
(Büszkén visszavonul az átvány sarkába.)

A szabadkai színház.

Mit hitvány rongy czudar elemek
Ti mertek ily merészen felszóllalni itt?
Hát minő jogezimen világitjátok itt be
Tháliának ezen szent termeit.

De mégis egyre kérlek jó barátim
S remélem ezt mindannyian meg is teszitek,
Vonuljatok ki innen szép csendesen,
Hogy termeim örök sötétek legyenek.

Mindennap szégyenlem magamat,
Hogy ily hitvány ósdi e templomom
S hiába sirok, kérek, könyörgök,
A város nem is hallgatja panaszom.

Óreg vagyok, de élni csak szeretnék
Mert élni bizony nagyon jó,
Ha elég volna a megélésre
Az a kevés subvenció!

(Kimerülve összeomlik.)

A szinügyi bizottság.

Mi igaz hitünkre lelünk
Esküszünk jó emberek,
Százszor kértük a tanácsot
Hogy bajunkon segítsenek.

Igérték mindent a mit mi kértünk
De ez csak ígéret maradt,
Szegény színházunk maradt a régi
Hjah ilyen a gyenge pillanat.

E kulturális intézményünk
Lassan, de biztosan tönkre mén
A dicsőség babérja helyett
Paraj virit a tétejen!
(Szótlatlan állnak egy helyben s zokognak)

A városi tanács.

Kardal: éneklik a tanács tagjai a »Goldstein Számi«
dallamára

Mikor e tanácsba jöttünk
Se nem láttunk se nem néztünk,
Elnökünk oh az az édes
Minden szava mázós-mézes.

Ő azt mondta színház se kell
Nem boldogul a bértellett
Tararararararara,
Jó a régi minek az új
Hejhujajehehujajhuj
Hehehehehehehehehehehehehehehehuj!
(villanyviláppákkal a kezükben Veprovácza
indulnak)

A színigazgató.

Szegény anyám ha tudta volna
Dehogy szült volna engemet,

Direktor lettem itt Szabadkán
A hét csoda hogy verje meg.

Igérték mindent, mi új mi szép
De adni nem adtak egyebet,
Vén ósdi házat, rongyos kulisszákat
S a színpadon százezer egeret.

Szálem alejkum jó uraim
Végsvavam im hallgassák meg,
A szent muzsa nevében kérem
A színházért valamit tegyenek.

Ha kérésemre fittyet hánynak
Leások a színház közepébe,
S negyvennyolc óra múlva
Sundám-bundám röptem a levegőbe;
(baljóslatu arcczal a városháza felé fordul)

Lomniczy Béla.

Kedves direktor soh' se busuljon
A mig engemet ilyen lát,
Eljászom én a Romeot is
Sőt hogy ha kell hát Juliát.

Avagy ha talán zavarba jönne
S Goldstein Számit kén' játszani
Megmentem én Önt száz haláltól
Mert Számi szerepe — isteni.

Kivánatra ha kell bengrom
Ádámnak vagy Belzebubnak,
S ha éppen Ön azt úgy kíváná
Nem bánom hát — kocsirudnak.

Refrain:

Mert én vagyok a kellemetes
Lomniczy Béla mindenés.
(egyik kezében a drámai hős köntösével, a másikban
Goldstein Számi batyujával, az operette primadonna
pályára lép. A zenekar Beethoven gyászindulóját huzza
s a muzsa meghal.)
(Függöny le.)

Kondor Ottó.

Vig Zsig. Sándor

KÖNYV, MŰ, HANGJEGY ÉS PAPIR KERESKEDÉSE
SZABADKÁN

Főter. Millnovits-féle ház, Róth Ármin üzlete mellett.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a
t. ügyvéd urak, hivatalok és kereske-
dők figyelmébe.

Minden a papir szakmába vágó cik-
kek a legnagyobb választékban és igen
jutányos árban beszerezhetők. Az ösz-
szes bel- és külföldi lapokra előfizeté-
sek felvételnek és pontosan házhoz
szállíttatnak. Ugyiszintén a lapok szá-
monkint is kaphatók.



MÉSZÁROS MIKLÓS

BUDAPEST, V., Nádor utca 5.

Postafiókszám 237.

A magyar királyi osztálysorsjáték igazgatósága által kinevezett budapesti
főelárusítójánál kaphatók a

M. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

eredeti sorsjegyei.

Meghatározott csekély betét!
Legnagyobb nyeresemény esetleg **1 millió korona.**
Legközelebbi húzás: **1897. évi november hó 11-én.**

Megrendeléseknél postautalvánnyal beküldendő:

| | | | | |
|----------|----------|--------------|------------|--------------|
| 1 egész | 1 fél | 1 negyed | 1 nyolczad | sorsjegyért. |
| 6 forint | 3 forint | 1 frt 50 kr. | 75 kr. | |

A nyeresemények jegyzéke megjelenik minden lapban. — A hivatalos nyereseményjegyzéket minden
sorsjegyvásárlónak 8 nappal a húzás után megküldöm. — Hivatalos játéktervezetet kívánatra
ingyen és bérmentve küldök szét.

T O K E Á G O S T O N

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME

SZABADKA, DEÁK U. 3 SZ.

FELVÉTELNEK MINDENNAP, BŐRÜLT V. ESŐS IDŐBEN TELJESEN
JÓ FELVÉTELEK.

LEGSZÉBB KIVITEL.

Árverési hirdetmény.

Vb. Karkos Róbert csődtömegéhez tartozó
Mayerhoff Adolf elleni 12 frt tőke s jár. iránti
özv. Weisz Amália elleni 39 frt tőke és jár.
iránti, végül Klauber & Comp. triezsti czég
elleni 6 frt 25 kr. és jár. iránti activ követel-
ések a szabadkai kir. törvényszék mint csőd-
bírósnak 1897/897. sz. végzése alapján f.
évi október hó 24-én d. e. 10 órakor aluli-
rott csődtömeggondnok ügyvédl irodájában
(Kazinszy-utca) Bende Iguác bir. végrehajtó
útján nyilvános árverésen, a legtöbbet ígéro-
nek eladatnak.

Szabadkán, 1897. október hó 19-én.

Dr. Blau Lajos,
tömeggondnok.

Blau Simon

ajánlja a beállott téli idényre

salgótarjáni, porosz-dió, dara-
bos szén és elsőr. pirszénél,
(coaksz) dusan felszerelt raktárát.

Ugyanott osztálysorsjegyek kaphatók